

KÖZLŐI.

Megjelenik a lap minden Szerdán, Pénteken és Vasárnap. Előfizetési módok az k. postaközlőnél, a lapok kiküldetésénél, csendesen lehetnek. Az évszámára 3 ft 18 kr., félévre 20 kr., árára 22 kr. 50 k. jut. A lap szellemi ügyeit illető közleményei a szerkesztőségnek átadják.

KERESKEDELT SZÁLLÁS:

As Óvároban, Trianon, 321. szám alatt.

HAJÓ-KIVÁLT:

A Kőszepetvároshoz, SZÉK Helyi-kereskedésben.

Hibédnek minden négy hadiolt egy sz. utas 7 tükör kőszepetvároshoz, csendesen hirdetésben, 30 k. jut. A hirdetésnek 30 k. jut. A hirdetésnek 30 k. jut.

A lap anyagi ügyeit illető közleményei a szerkesztőségnek átadják.

(D.) Szepel. Midőn mint szegítő legiók szemlénken Napoleon „földi fatum”-nak nevezik, kinek újja befelhatának, dícskelhetünk azzal, hogy az európai lapok, közt a franczizk eszárjához legillőbb epithetum mi fölétezik fel.

Gondolhatá-e csak egyetleneg elő teremtés, hogy Napoleon oly hamar a solvoinai csa után, maga fog fegyverszínnet ajánlani, fegyverszínnet éppen akkor, midőn a lapok hozzák a hírt, hogy a Veronánál eldöntő harcra készül, midőn a bécsi lapok legfeszélyesebb harcra felriadnak. Fiume felárulására, a Dalmát-házi partok fegyverszínnet, midőn minden, ki a csaták észlelére szentelte, oly stratégiai mozgást vett észre, melyből látszott, hogy Ausztria minden oldalról s retentó mérven fog megátámadni — gondolt-e valaki arra, hogy e földi nézet ugyanazon perczben dobják alá, ha csak öt hétre is a béke olaját? Szintén mosolyogni lehetett, midőn pénzkörökben hírszámlyok egy fegyverszínnetről, e híre az értékpapírok emelkedtek: és im most minden intelligens ember a minden politikai logikának meg kell hajolnia a pénzembernek és a bérze politikai avatottságát előt.

Mint a fuma logiciája nem emberi fogalmak szerint meg, szintugy a Napoleóné sem, s éppen érthetlenségben áll hatalma.

Habár Napoleon már a Szebasztopolnál kivitt gyors és vértelen békével csokaszottakta Európát a megtelepítéshez, arra most csakugyan senki se számított, hogy midőn a napóleoni diadalját július végére kitársítottá remélté volna, midőn nem a csa győre bevégeződés, hanem egy közbejárt fegyverszínnetet számított.

Hogy e fegyverszínnetet ő kereste, az politikai megértséskére mutat. Ő, mint ki eddig habár Ausztriához hasonló vesztéssel halottakban és sebesültekben, de a hódító elöljáróhadban diadalút állott, ha nem hódító, de mint állíttva volt erőre harczot folytatott, illetékesen ajánlhatta a fegyverszínnetet, mint rövid respirumát a vérengző Mársnak, mely által a béke anyagiál szabababban kiserthetnek meg csatibó befelérésésként a nyugalomra mindig örömet hajló emberiségnek.

Nem akarunk bírálatot mondani az új végtér-szerűleg létesített események hatásláról népre s egyekre, kik ellenkező területtel áttelene területet esztetnek; néptörzseknek, egyresek érdeke elv és közemberiség érdeke mellett, melynek feljelsben, sorában jelentek meg az Isten akaratát; de annyit már elmondottunk, hogy új fatumzseri jellemben csak fatalista népek bizalmának határozottan, vagy olyak, kiknek soruk már rosszabbra nem fordulhat.

E szerint tehát öt héti fegyverszínnet van, hosszúsága paúza a várakozásoknak az 1-50 és 2-16 felvétel között, rövid hírt a felbolgatózt európai kérdések békés rendezelődésére, s még nem lehet sejténi, ha vajon mikor a függőgy újra felgördül, hisz csaták, vagy mikor a mérészen lévő szárvakot, villgó kardú huszárokat, biztosan lévő a mérészen szűk tiriólvadászokat? vagy egy toleaux fog eldönke tűnni, hol az illuminatók tűz fényénél Európa uralkodott ismét barátságosban összelelekezve szemlélhetjük — vidám vagy marczona népek állván a háttérben, kik nyertek, vagy utópiahoz képest vesztettek?

De öt hét béke is némi pihenést nyújt a koldyoknak; legalább Hadur átengedi az idősökben az általát Ceresnek, s a földész nyugodtabb kedélyével harag a mezőre, tudván, hogy e napokban fia nem csatázik.

De most azon kérdés merül fel legelőbb is, mi ösztönöztette Napoleont a fegyverszínnet ajánlására? A diplomata eseményeket végig tekintjük, úgy látszik Porzorszárg békítő felépítésben lehet e fegyverszínnet ajánlása. Porzorszárg kibékítettségnek oly alapot talált fel, mely a hadi események bizonyos vívmányait elismeri, s a béke alkudozást erre akarja felkelti. Ez alap úgy látszik Napoleon

céljait megközelíti, s reményt nyújthat neki, hogy Oroszorszárg csak az eddigi vérontással eligazítva lesz. E részen különböző nézetek merültek fel ekörül, némely lapok Porzorszárg békítői szándékát lefont úgy gondolkoztak, mikép ő hajlandó volna Lombardiának a vármérgyszög s illetoleg a Mincion tili részék — Szardínia részére — átengedése hírn Ausztriát, a vármérgyszög mint Németorszárg védelmének kulcsa Ausztria kézen hagyatván, Velence pedig környékével egy szabad községi területet képezvén az ausztriai kereskedelem érdekében, a minő Hamburg.

Más nézet volt, melyet a belga király közbejárásával által indítványozottak állítottak, hogy Lombárd-Velence szakadjon el az ausztriai monarchiától, de nem a oszári háztól, s Maximillán főherczeg által képezze az egyik első királyiságot, a többi első — mint cziszvári szövetség — államok csoportozatával Róma közepontú befolyása alatt.

Közlebebről élénk sürög volt az udvaroknál, a porosz Ausztriához, Angliához s az oroszhoz, az orosz Napoleónhoz egymásra küldözgetté a firtakot, s ezen közlekedési mozgás után egyezre lón indítványozta a fegyverszínnet.

Meglehet, hogy a mint közlebebi szemlénken említettük, az európai udvarok egy bizonyos nézet felett tisztába jöttek egymással, s a békét kényszerítették, hogy a világháborúval s népek fardalmával egyaránt fenyegető válsághoz véget vessenek. Napoleon első diplomata, sokáig egy béke indítványt se utasít viszik, de ha neki a béke nem tért volna, s az új záratékokat vagy elvenetéseket nem, melyekből a csaták s a háború megkezdéséhez, de az elelőnt nem kíván, s így a háborúban nem ő az oka? Ez nagy vívmány, mert ezáltal a nagyhatalmak véleményét maga részére megnyeri, s elelőnt elelőnt szababab kézzel bír. Mérsékeltég, de a háború, a háború s a háború által mindig kioldja vinni azt, hogy a háború a háború szeritessék, s így a felgörgész vádja őt ne terhelje.

Hogy most is a fegyverszínnet megajánlásával, vagy egy céljárta néze követőz békét akar, vagy pedig azt, hogy a háború folytatására szababab kezeket bírjon, s a német Bund zigoldásainak továbbra kiérve ne legyen — e két közöl valamelyiket egyaránt feltehetni.

És így megérthetünk, mit azonban alig hiszünk, hogy öt hét béke lesz a hadakozó felek közt, vagy ha ez kivételten, akkor Napoleon minden eszéköt fel fog használni arra, hogy hadviselésének minél nagyobb kiterjedést szerezzen. Béke pedig bajosan lesz, miért? ezt mint szemlénken magyaráztuk. Napoleon programja, hogy Oroszorszárg szabad legyen az Adriárg, Ausztria nyilatkozata: Olaszthon védelmezése a végpíllantásig. Melyik fog a két egyaránt nagy katonasárról bíró uralkodó közül, oly önmegtagadó lenni, hogy a másik kedvéért a harczról lemondjon? A fegyverszínnet csak egy szándék, hogy a két hadakozó fél csak erősebb csatákban rendezelődjen. Ezért látjuk a legvalószínűbb oknak.

Hadi mozgalmak.

Az „Oest. Zeit.” a Hesen-gyalogsárg vonatkozó közlése után érdekes jeleneteket közöl: Ez szerednek az utolsó csatában ügylő alkalma nyílt határozatú kitűntet. A jobb szárny-geleinte nem vevé észre, vagy legalább nem ügyelt rá. Egy körvise őt ezen szárvakál figyelemre, „Önmeg van sebesítve hadnagy ur, lépjen vissza, füle el van

lőve.” — „Nekem a harczban csak egy kére van szükségem, egy füllöt is eleget fogok hallani!” — felele a hadnagy, bízón előresietvén. „Egy százados ott állja le, hogy géppéghetse. Előre, előre bújarsál!” csak utam!” — Egy körvise őt válaszolva neki: „Még más csak van valamunk vissza parancs nélkül, százados ur! mi ausztriaiak vagyunk.” — Még sok más új történetek is mondhatók el.

Benedek alabármagy m. h. 25-én Salionczból kivételző hadtesti parancsol adott ki:

„Az alattaló 8-dik hadtest a tegnapi 17 órai véres harczban, az ellenségnek folyást újra előhívott friss ereje ellen, oly fényes s hatályos víztárgszet fejtett ki, hogy katonái szívesen a vére földi szabárg, legteljesebb éltérmetesen s köszönettel, mint hadtestparancsnok, valami részvetlen s testvéri szeretettel, mint hajós, ezenek nyilvánosnak kifejezni. Minde az egész napon át győztesek voltak, magasabb parancsra oda kelle hagynunk a csatát; a Mincio még víztárgszet megkezdte. Ezen víztárgszet a sötéttség beálltát halasztotta, s e szerint mindent megtettünk, mint a víztárgszet lehetett. Tisztelet s nyugalom az elelőntek; tisztelet s melióli foglyozás a megsebesült hajósoknak, becsület s hangos elismerés az egész víztárgszet hadtestek! Turelmelenél a veszteségi jelentések, a részletes jelentés a minden víztárgszet legteljesebbek indokolt megnevezést. Mint szemtanú egészen szigorú ítélőtel, már most is ösztönöztetve érem magamat, hogy Berger alabármagy ur, továbbá Reichlin, Lipperl s Philipovics urak, mindenkéltől fogva ovatos s rendelkezésekre s hiden, megfontolva a vállalkozás víztárgszet Lichelhofn ezredes tábornok fönkölt itt nyilvánosnak megnevezem.”

A „B. H. Z.” Az adriai tengeren Értékelők által ma semmi bővebb tudósítások nem értekeztek, s mindegyik semmi fölívóltásigot nem nyertünk a francziz kitalálással a quarneri szigeten. Egyelőre az itt történt kitalálást annál inkább hajlandók vagyunk Velence ellen irányoztatnak tartani, minnt újabb párisi tudósítások, melyek, hogy a kitalálást hadtesti gergen nem volt erős, mint elelőnt hírt, de kitalálást felszólere és merő szárvakotól áll. E tudósítások számszám 8 — 9000 re teszi, s ezek Wimpfen franczia tk által allandnak, ki mint uduló Milánóban tartózkodott egy ideig, s már Toulonba elment.

Egy másik diverzit Garibaldit látszik előkésztini. Ez, mint egy milándi júli 1-ji sürögmondja, a Cialdin hadtesti állíttá együtt az Adige völgyet bejárni s Velenti Tirinól elvágni szándékozik. Ez egy kissé csodálatos és rejtélyesen hangzik. A Lento királyi létszám-geleinte az alpesi vadászokról mit sem lehet hallani, de a hadi építők egy kévessé volt jelen a solferinói csatában, mint Cialdin. Korábbi tudósítások szerint mindenkéltől az az látszik megvárta lenni, hogy az Adde és Oglio völgye, a Vellin és Camonica völgye nevezetesen a Stelvio hegyhát fölött öröködjek. Egy 5000 alpesi vadászól álló csapatot Tirinoba értekezni híre azt megérőstén látszott, hogy végre rögön azt hajlik, hogy egy sokkal fontosabb hadmivélet fog fóm, mint a piemontai balszárnyának föléjárte egy Tirinbe gyengyegyadriai hadtest ellen. Meglehet tehát, hogy a Tirinoba érkeztet vadászok azok, kiket Garibaldit társai Szondriában gyarkolatok be, s kik most a Vellin megkezdése alkalmasítottak, míg Garibaldit maga az Adige lekötésé tervele. E hadmivélet végrehajtása végett vagy a Gardától kell megkerülnie s akkor szövetségi területre lép, vagy a tón kell keresztul mennie. Ez utóbbi mód azonban nagy nehézségekkel jár, minnt az ausztriai gyalogság még folyást uralkodta a tón, ekkor legelőbb az agyvaszadékok hadmivéletének megkezdéséről még mit sem hallottunk, hogy e piemontai júli 1-ji sürögmondja, hogy Peschiera víz útán mint szárszú részről fog megátámadni, s a végett a 4-dik piemontai vadászól Salóban áll, honnan hadmivéletet a szárszú muködelekkor egyessitlen. Egyébirten fönköltok, honnan a támadást s vár déi oldalán elleni társzúdelekkor, a salvi magaslátok a Mincio fölött a tón szálak annál baljartan. — Godard, a franczia léghajós is ott van az osztrólok közt, s mint Ri-

